

PÄÄKIRJOITUS

Luotettavaa tiedeviestintää vuodesta 2007

Kaisa Vehkalahti

Maanantai joulukuun viides päivä ei ihan heti unohdu *Kasvatus & Ajan* toimituksessa ja lehden taustalla toimivassa Kasvatuksen ja koulutuksen historian seurassa. Lehti joutui yöllä sinänsä harmittoman, mutta ikävän pilan välikappaleeksi. Sopivia nettisivustoja etsiskelevä nuori hakkeri oli löytänyt *Kasvatus & Ajan*, päätti kokeilla onneaan ja onnistuikin murtautumaan lehden sivustolle. Kiitos Tieteellisten seurojen valtuuskunnan it-osaston ripeän toiminnan lehden sivut oli pian palautettu, hakkeriin saatu yhteys ja sivuston tietoturva-aukot oli paikattu. Toimituksen näkökulmasta kaikkein harmillisinta kuitenkin oli, että lehden tilaajalistalle ehti maanantai-aamupäivään mennessä lähteä tukku epämiellyttäviä viestejä, joiden sisältöä voimme vain pahoitella. Tapaus teki hetkessä näkyväksi, miten haavoittuvaa Open Access -ajan tiedonvälitys on. Monia tiedelehtiä, kuten *Kasvatus & Aikaa*, toimitetaan pienin resurssein, vapaaehtoisen ja tieteellisen kiinnostuksen pohjalta toimivan toimituksen talkootyönä. Tietoturvakysymyksissä tulisi kuitenkin olla jatkuvasti hereillä.

Kasvatus & Aika täyttää vuonna 2017 kymmenen vuotta: lehden ensimmäinen numero ilmestyi joulukuussa 2007 odottavissa ja jännittyneissä tunnelmissa. Onko lehdelle tilausta? Riittääkö kasvatuksen historiaan erikoistuvaan lehteen tarpeeksi kirjoittajia? Miten uuden, Open Access -periaatteella toimivan tiedelehden toimittaminen talkoovoimin onnistuu? Kymmenen toimintavuotta ovat osoittaneet, että kasvatuksen historiaan erikoistuvalla tiedelehdelle on kysyntää enemmän kuin tuolloin osattiin odottaakaan. *Kasvatus & Aika* on pitkään ollut Suomen luetuin Open Access -tiedelehti. Kahden edellisvuoden aikana se on vakiinnuttanut asemansa myös kaikkien kotimaisten tiedelehtien joukossa kirjastotietokantojen neljänneksi ladatuimpana lehtenä. Vielä enemmän lukijoita lehdellämme on avoimen netin puolella, sillä *Kasvatus & Aika* on alusta lähtien ollut maksutta ja esteettömästi kaikkien luettavissa. Lukeminen ei edellytä minkään korkeakoulun kirjastotunnuksia, ei myöskään luottokorttia. *Kasvatus & Ajan* artikkelit ovat olleet erityisen suosittuja opetuskäytössä, ja niitä on hyödynnetty useana vuonna eri yliopistojen pääsykoemateriaaleissa. Kirjoittajia ei ole suinkaan tarvinnut etsiä. Erityisesti lehden teemanumeroihin tarjotaan ilahduttavan runsaasti artikkeleita. Toimituskunnalla on kieltämättä välillä kädet täynnä toimitettavaa, ja mikäpä sen ilahduttavampaa tiedelehdessä olisikaan.

Juhlavuoden aikana *Kasvatus & Aika* uudistuu monin tavoin. Siirrymme alkuvuodesta käyttämään uutta julkaisualustaa, ja samalla kiinnitämme erityistä huomiota sivuston tietoturvaan. Myös lehden ulkoasu uudistuu. Vanha ulkoasomme on kestänyt hienosti aikaa, joten uudessa *Kasvatus & Ajassa* tulee olemaan jotain vanhaa ja jotain uutta – kenties myös jotain sinistä ja jotain lainattua. Uusi julkaisualusta tarjoaa mahdollisuuden parantaa myös kirjoittajille suunnattuja palveluja.

Pääkirjoitus

Tärkeimpänä kaikesta haluamme myös jatkossa pitää kiinni tekstien tieteellisestä tasosta ja tarjota monitieteiselle lukijakunnallemme herkullisia ja monipuolisia lukupaketteja, sekä houkuttelevan julkaisufoorumin myös jatkossa!

Hyvää Juhlavuotta 2017!

FT, dosentti Kaisa Vehkalahti toimii Nuorisotutkimusverkoston tutkimuspäällikkönä.